

Turku II**Suurtorin kiveyksen uusiminen****Kaupunkiarkeologinen valvonta 2013**

Raportti 2014
Elina Saloranta

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohde: Turku Suurtori

Kaupunginosa: II

Tutkimuksen laatu: Kaupunkiarkeologinen valvonta

Kantakartan lehti: 4628

Turun ETRS-GK23n –tasokoordinaatit: $x_{GK23}=67046490 - 67406550$, $y_{GK23}= 23460065 - 23460205$

Peruskarttalehti: 1043 12

Kkj-koordinaatit: $x_{kkj} = 6705093.53$, $y_{kkj} = 1570408.53$

Ykj-koordinaatit: $p = 6713724.48$, $i = 3240307.10$

Maanomistaja: Turun kaupunki

Tutkimuslaitos: Turun museokeskus

Tutkija: Elina Saloranta

Kenttätöaika: 23.5.2013

Tutkimuksen rahoittaja: Turun kaupungin Kiinteistöliikelaitos

Raportin säilytyspaikka: Turun museokeskus

Raportin kopio: Museovirasto, rakennushistorian osasto

Johdanto

Turun kaupunki korvasi Turun Vanhan Suurtorin mukulakiveyksen pääosin nupukiveyksellä. Rakennuttajana oli Turun kaupungin Kiinteistöliikelaitos. Suurtorin pinnoite-projekti liittyi Ihmiselle parempi keskusta –hankkeeseen, joka sai rahoitusta EU:n Euroopan aluekehitysrahastosta. Tarkoituksena oli, että pinnoitteen uusimisen vaatima maankaivu pysyisi kokonaisuudessaan olemassa olevan kiveyksen rakennekerroksessa eikä siis ulottuisi sen alla olevaan kulttuurikerrokseen. Olemassa olevan kiveyksen rakennekerroksen paksuuden ja sen alla olevan kulttuurikerroksen yläpinnan selvittämiseksi Turun museokeskus teki Vanhalla Suurtorilla koekaivauksen yhteistyössä Turun Seudun Kuntatekniikka Oy:n kanssa.

Koekaivaus toteutettiin tekemällä kymmenen koekuoppaa eri puolille Vanhaa Suurtoria. Turun Seudun Kuntatekniikka Oy huolehti koekaivauksessa tarvittavasta kaivinkoneesta, koekuoppien suojaamisesta, koekuoppien täyttämisestä sekä kenttäkiveyksen palauttamisesta koekuoppien kohdalla. Kiinteistöliikelaitos mittasi koekuoppien koordinaatit. Arkeologisen valvonnan paikalla suoritti Turun museokeskuksen puolesta Elina Saloranta.

Koekuopat kiveyksen rakennekerroksessa

Koekuoppa 1

Maanpinta + 5.79 metriä mpy, syvyys 1,2 metriä

Mukulakivet ja asennushiekka, kerroksen vahvuus yhteensä 0,2 metriä

Murskekerros, vahvuus 0,9 – 1 metriä

Murskeen pintaosan vahvuus 0,8 metriä, välissä muoviverkko

Murskeen alaosan vahvuus 0,2 metriä, alapinnassa muoviverkko

Kaapeli N-kulmassa syvyydellä 1,2 metriä

Kulttuurikerroksen pinta syvyydellä 1,2 metriä (ruskeaa savea)

Koekuoppa 2

Maanpinta + 6.67 metriä mpy, syvyys 1,06 metriä

Mukulakivet ja asennushiekka, kerroksen vahvuus yhteensä 0,46 metriä

Kantava kasvualusta puille (multaa ja lohkokiviä), kerroksen vahvuus 0,5 metriä

Harmaa murske, kerroksen vahvuus 0,1 metriä

Kulttuurikerroksen pinta syvyydellä 1,06 metriä (tummaa, savipitoista maa-ainesta)

Koekuoppa 3

Maanpinta + 7.42 metriä mpy, syvyys 1 metri

Mukulakivet ja asennushiekka, kerroksen vahvuus yhteensä 0,4 metriä

Murskekerros, vahvuus 0,6 metriä

Murskeen pintaosan vahvuus 0,25 metriä, välissä muoviverkko

Murskeen alaosan vahvuus 0,35 metriä, alapinnassa muoviverkko

Betoniputki syvyydellä 1 metri

Keltaista, raekooltaan sekalaista hiekkaa/soraa, kerros jatkui

Kulttuurikerroksen pintaa ei saatu esille

Koekuoppa 4

Maanpinta + 7.78 metriä mpy, syvyys 0,8 metriä

Mukulakivet ja asennushiekka, kerroksen vahvuus yhteensä 0,25 metriä

Murskekerros, vahvuus 0,55 metriä

Murskeen pintaosan vahvuus 0,3 metriä, välissä muoviverkko

Murskeen alaosan vahvuus 0,25 metriä, alapinnassa muoviverkko

Hiekkaa, kerroksen vahvuus 0,05 metriä

Kulttuurikerroksen pinta syvyydellä 0,8 metriä (rikkoutunutta tiiltä, laastia, tummaa, multavaa maa-ainesta)

Koekuoppa 5

Maanpinta + 8.37 metriä mpy, syvyys 1,03 metriä

Mukulakivet ja asennushiekka, kerroksen vahvuus yhteensä 0,35 metriä

Murskekerros, vahvuus 0,48 metriä

Murskeen pintaosan vahvuus 0,1 metriä, välissä muoviverkko

Murskeen alaosan vahvuus 0,38 metriä, alapinnassa muoviverkko

Keltaista, raekooltaan sekalaista hiekkaa/soraa, kerros jatkui, näkyvillä 0,2 metriä

Kulttuurikerroksen pintaa ei saatu esille

Koekuoppa 6

Maanpinta +8.39 metriä mpy, syvyys 1,08 metriä

Mukulakivet ja asennushiekka, kerroksen vahvuus yhteensä 0,31 metriä

Murskekerros, vahvuus 0,55 metriä

Murskeen pintaosan vahvuus 0,15 metriä, välissä muoviverkko

Murskeen alaosan vahvuus 0,4 metriä, alapinnassa muoviverkko

Keltaista, raekooltaan sekalaista hiekkaa/soraa, kerros jatkui, näkyvillä 0,22 metriä

Koekuoppa 7

Maanpinta +7.60 metriä mpy, syvyys 0,9 metriä

Mukulakivet ja asennushiekka, kerroksen vahvuus yhteensä 0,25 metriä

Murskekerros, vahvuus 0,45 metriä

Murskeen pintaosan vahvuus 0,2 metriä, välissä muoviverkko

Murskeen alaosan vahvuus 0,25 metriä, alapinnassa muoviverkko

Hiekkaa, kerroksen vahvuus 0,2 metriä

Kulttuurikerroksen pinta syvyydellä 0,9 metriä (saven ja tiilenmurujen sekaista hiekkaa)

Koekuoppa 8

Maanpinta +7.07 metriä mpy, syvyys 0,88 metriä

Mukulakivet ja asennushiekka, kerroksen vahvuus yhteensä 0,23 metriä

Murskekerros, vahvuus 0,38 metriä

Murskeen pintaosan vahvuus 0,1 metriä, välissä muoviverkko

Murskeen alaosan vahvuus 0,28 metriä, alapinnassa muoviverkko

Keltaista, raekooltaan sekalaista hiekkaa/soraa (seassa pala 1600-luvulle ajoittuvaa hollantilaista tiiltä)

Ruskeaa, seulotulta vaikuttavaa hiekkaa

Hiekkakerrosten vahvuus yhteensä 0,27 metriä

Kulttuurikerroksen pinta syvyydellä 0,98 metriä (tummaa, saven ja hiekan sekaista maa-ainesta)

Koekuoppa 9

Maanpinta +6.34 metriä mpy, syvyys 0,77 metriä

Mukulakivet ja asennushiekka, kerroksen vahvuus yhteensä 0,26 metriä

Murskekerros, vahvuus 0,3 metriä

Alapinnassa muoviverkko

Hienoa hiekkaa, kerros jatkui, näkyvillä 0,21 metriä

Betoniputki syvyydellä 0,77 metriä

Koekuoppa 10

Maanpinta +5.63 metriä mpy, syvyys 0,86 metriä

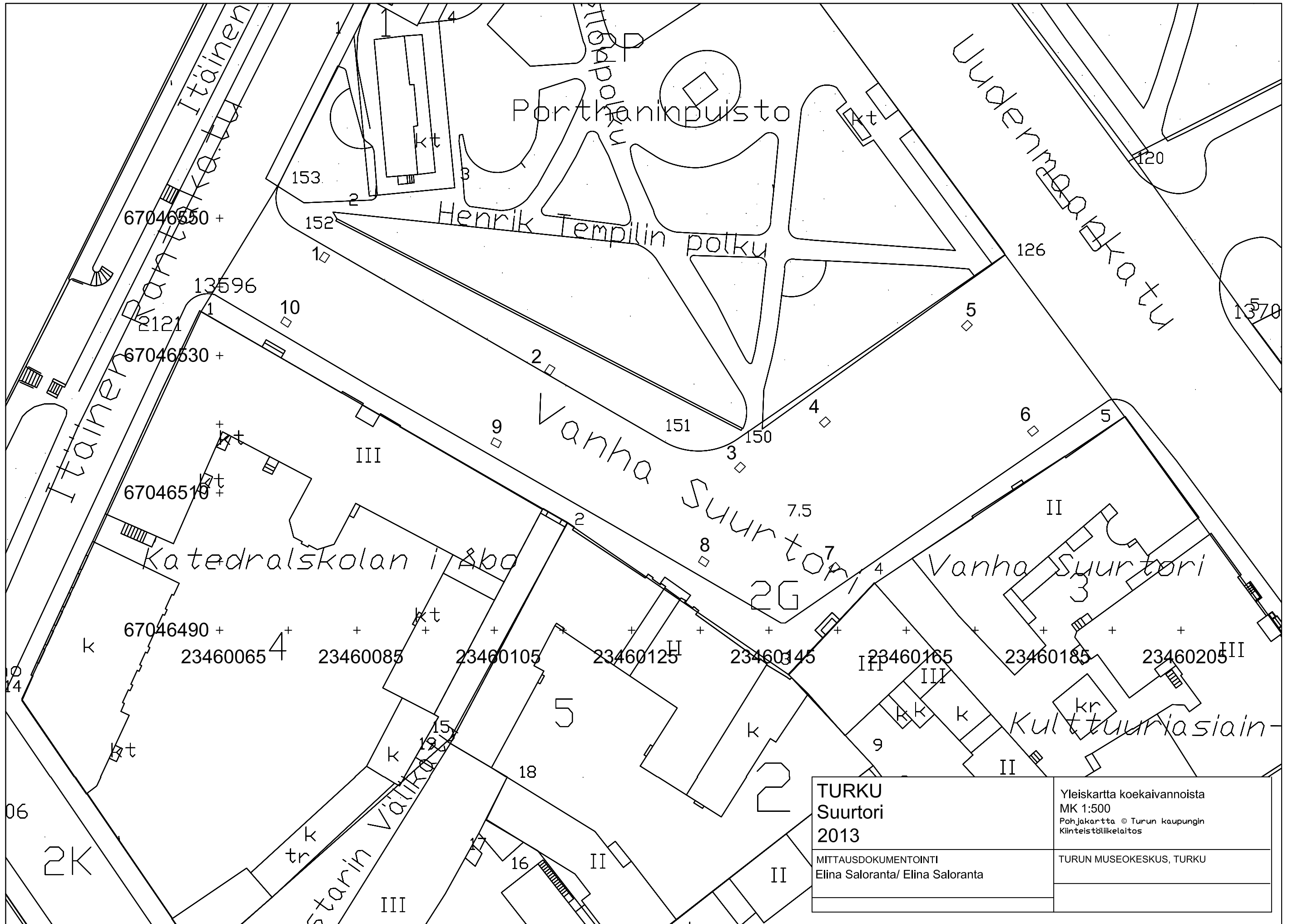
Mukulakivet ja asennushiekka, kerroksen vahvuus yhteensä 0,2 metriä

Murskekerros, vahvuus 0,4 metriä

Alapinnassa muoviverkko

Keltaista, raekooltaan sekalaista hiekkaa/soraa, kerroksen vahvuus 0,18 metriä

Kulttuurikerroksen pinta syvyydellä 0,78 metriä (savea, savista hiekkaa, seassa tiilenmuruja, kerrosta näkyvillä 0,08 metriä)

TURKU
Suurtori
2013

MITTAUSDOKUMENTOINTI
 Elina Saloranta/ Elina Saloranta

Yleiskartta koekaivannoista
 MK 1:500
 Pohjakartta © Turun kaupungin
 Klintestölliikelaitos

TURUN MUSEOKESKUS, TURKU